

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Egy évre	6 korona — fillér
Félévre	3 " —
Negyedévre	1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
Főmunkatárs
MAROSÁN JÁNOS.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” czimére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vétetnek fel.
Nyilttér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Hol a képviselőház?

Az 1867. évi XII. t.-cz. azt mondja, hogy a magyar kormány-nak nemesak joga, de kötelessége befolyást gyakorolni a külpolitika-ra, hogy rólunk, nélkülünk ne határozzanak semmit. Az ország-gyűlésnek pedig joga és kötelessége éber figyelemmel kísérni az eseményeket és ellenőrizni, teljesíti-e és miképpen a kormány ezen fontos kötelességét.

Ezzel szemben mit látunk? ... Naponta riasztó háborus hírek érke-
keznek. Forrong az egész Balkán, a nagyhatalmak diplomáciai élénk jegyzékváltásban vannak egymással. A magyar ezredekből innen is, amonnan is szállítják lefele a pórtartalékosokat Boszniába, hajóhadunk ott áll a Dunán, tüzérek gyorstüzérekkel felszerelve hagyják el hazánk határait, a műszaki katonákat is koncentrálnak. Azt a hivatalos közlemények is beismerik, hogy közel százezer emberünk van már Bosznia és Hercegovina területén. Ezzel szemben azt nem halljuk, hogy csak egy osztrák baka is betette volna a lábát a veszé-

lyeztetett területekre, — legalább is elfogadható számarányban nem. Ugy látszik, hogy ez a kis fegyveres-erő-tetés egészen a mi bőrünkre megy.

Ennek dacára nem akad egyetlenegy képviselő az országgházban, aki megkérdezte volna a kormány-tól, hogy mit is akarunk mi tulajdonképpen Boszniával. Miféle nemzeti érdek az, hogy fiaink kiálljanak a harcztérre vérüket ontani? ... Ha elfoglaljuk Boszniát, kinek a javára foglaljuk el? ... Magunknak, vagy az osztrákoknak, a horvátoknak vagy valami abszurd közös hatalomnak? ... És ha bármelyik eset következne be, mi haszna lenne abból Magyarországnak, a magyar nemzetnek? ...

De még ha háborúra nem is kerül a sor, temérdek milliót poscsékolunk el Boszniában, hogy az összpontosított százezer embert hadi felszerelésben tarthassuk. Olyan fontos tehát a kérdés, mely az országot a legközelebről érdekli. Vér és pénzáldozatot követelnek ott. Nagyön különös, hogy csak éppen a képviselőházat nem érdekli. Mintba nem is történnék semmi, — begombolkóztak a képviselő urak.

A magyar nemzetnek joga van tudni, miért követelik tőle ezt a pénz- és véráldozatot. Azért küldötte a parlamentbe képviselőit, hogy őrködjének a nemzeti létünket érdeklő kérdések felett és ne sodorja az országot a bécsi diplomácia olyan bonyodalmakba, melyek végveszélyt zudithatnak az ország nyakára.

Az őrség, a képviselőház, lecsüggesztett fejjel nézi az eseményeket, egykedvűen tárgyalja a költségvetést és letárgyalja gyors tempóban, csak akkor villanyozódik fel egy kissé, mikor holmi operaházi primadonnahecezek kerülnek szőnyegre. No ez jó falat. Kimulatják rajta magokat a képviselő urak. Pro et contra vonulnak fel érveikkel, mert hiszen hát ez nagy nemzeti érdek. A puszkapor-szag meg sem üti az érukat.

Joggal elvárhatja a nemzet a képviselőház tagjaitól, hogy tájékozódást szerezzenek számára és a kormány útján győzzék meg arról, hogy itt olyan fontos magyar nemzeti érdek van szóban, amelyért kötelesek vagyunk a kívánt vér és pénz-áldozatot meghozni.

Közös sors.

— Irta: **Kocsán Károly.** —

Hervadásnak indult virágok között, egy bánatos asszonyka sétál halovány arcával. Hiába öleli körül az őszi nap derűs mosolyával, hiába hinti rá lány napsugarainak esőkjait: Ő szomorú marad. A természet fenséges pompája most nem gyönyörködteti, a körötte lefolyó események nem kötik le figyelmét. Csak az őszi szellő halk zizegését hallgatja. Mintha az vele együtt busulna: nyöszörögve tör át a fák megsárgult, elszáradt levelei között. Megragad egyet-egyét s szárnyain leeresztí a földre, vagy magához ölelve, messze száguld vele.

Az asszonyka megáll egy virágágy előtt. Megtört tekintetét mereven szegezi egy viritó violára. Ennek is mosolygása mintha olyan kesernyés volna neki. Lehajol hozzá. Leszakítja és keblére tűzi. Hadd hervadjon. Hisz közös sors jutott nekik.

Megindul s lassan a gesztenyefa alá vándorog. Leül a padkára. Fáradtan érzi magát. Mintha minden tagja elzsibbadt volna. Nem a munka fáradalma ernyesztette el erejét, hanem a lelkében átszáguldó vihar törte meg.

Egy kopottas könyvet tart a kezei közt. Kinyitja a megjelölt helyen, de mielőtt hozzáfogna olvasásához: köny lopózik bágyadt tekintetű szeméibe. Egy sokszor megismétlődő fájdalom remegteti meg kebelét. S csak az ilyen bevezetés után olvassa el számtalanszor az egy és ugyanazon történetet.

Angyalka tizennoles éves hajadon volt. Fehér arcára a természet odavarázsolta a hajnal pirját. Magas, derült homlokát eddig nem árnyékozta be a szenvedés, a bánat felhője. Szeme kék volt, mint a tiszta ég. Napsugár tiszta, szende lelkének nagy jó-sága azon sugárzott ki. Dus, hullámos szőke haj omlott vállára s mintegy gloriát vont

areza körül. Alakja: lenge, mint a nádszál, könnyed, mint a pillangó repülése.

Az élet göröngyös útja előtte rózsákkal volt behintve, tövis nem sebezte még, akadály nem gördült eléje. Minden vágya, ki nem mondott óhajta is teljesült. Szüleinek kedvence, a körülötte levőknek pedig imá-dott, becézett gyermeke soha még fájdalmat nem érzett. Boldogság volt az élete. Dalolt egész nap. Lány, szivből jövő éneke töltötte be kedves leányszobáját. Versenyzett a kert fái között esattogó fülemilével. Csupa élet, derűség s mosolygó napsugár volt minden pillanata.

Édes anyja, az áldott jó lélek, mint a szemevilágát, úgy féltette gyermekét. Anyai kebelére hajtotta az ábrándos leánykája gondtalan fejét. És a leányáért rajongó anya esendes estéken gyönyörű történeteket mesélt az ő angyalkájának.

Angyalka naiv lelke pedig szállt, röpült a mesék országában. Mint a himes szárnyu

— Két szentkép diszes aranyozott kerettel ingyen, ki 25 forinton felül bevásárol —

Krámer Jeremiás butorkereskedésében **Szatmár** a színházzal szemben.

Helyben készült legjobb minőségű ebédlő és hálószoba berendezések olcsón kaphatók.

Lelkészek és tanítók részére 10% árkedvezményt nyujtok.

A „Magyar Állam“ megszűnt. A fővárosi veterán katolikus napilap, a „Magyar Állam“ pártolás hiányában megszűnt. Szerkesztő-kiadója: Szentkirályi Zoltán orsz. képviselő eladta az Alkotmánynak. Ez a száraz tény, mely felett azonban nem lehet egyszerűen napirendre térni. Szomorú jele egy a klérus, mint a kath. közönség nemtörődömségének, hogy a kath. elveknek egy ilyen bátor és évtizedeken keresztül megszólván egyedüli harszósát nem részesítették annyi támogatásban, hogy magát képes legyen fentartani. A liberális és zsidó lapok úgy a fővárosban, mint a vidéken gomba módra szaporodnak és napról-napra erősítik magukat. És pedig jórésztben a katolikusok pénzén, mert mihelyt megfujja valamelyik a tárogatót, saját táborának hívei nyomban tömött sorokban vonulnak zászlója alá, magokkal rántva jó nagy részét a katolikus közönségnek is. A kath. sajtó pedig csak tengődik, mert még azokat is, akiknek hathatós pártolására joggal volna oka számítani, — még azokat is az ellentáborban látja. Hanggal hirdetik szerte e hazában, hogy baj van, mert a zsidó-liberális lapok megromlották a közszellemet, hogy szükség van a kath. sajtó támogatására, tenni azonban vajmi keveset tesznek. Sok helyen kevesebbet a semminél. Szálló igévé lett, hogy a sajtó manapság fontosabb, mint a templom és az iskola. Hirdetik gyűléseken a legmagasabb egyházi személyek. Ám a hang pusztában kiáltó szó marad, nincs aki meghallgassa, nincs aki kövesse. Így aztán nem esuda, ha itt is, ott is kiszedik a kath. sajtóorganumok lába alól a talajt éppen most, azokban a nehéz időkben, mikor legnagyobb szükség volna reá, hogy minél szilárdabb alapokra fektessék őket, hogy minél nagyobb tért foglalhassanak. Gyalázat a magyar kath. társadalomra, hogy a „Magyar Állam“ kényte-

len volt beadni a kulcsot, ennek a veterán kath. lapnak halotti éneke gyászadala a sirba hanyatlott kath. közszellemnek, amely felett ugyancsak hahotázhatnak odaát az ellentáborban, mert ha mi így haladunk, — övék a világ.

Nyilvános könyvtárak.

Az új kor szelleme nemcsak megérlett, hanem sürgősen előtérbe állított egy nagy kultur követelményt: a nyilvános könyvtárak kérdését. Eötvös József bárónak, a magyar nevelésügy uttörőjének teljes diadala a mostani idő.

A helyzet az, hogy Magyarországon az irni és olvasni tudók nyolczvan százaléka szellemi táplálékot kíván és a míg ezelőtt két évtizeddel a nyilvános könyvtárak kérdését a magyar sajtó úgy tárgyalta, mint a szellemi központok egyik hiányzó tényezőjét, ma pedig úgy áll a dolog, hogy a szellemi táplálékra szoruló nagy kontingense immár a falukban, sőt a tanyákon is nyilvános könyvtárakat állít. És ha arra gondolunk, hogy a kiket a mindennapi iskola a szellemi szórakozás gyönyörűsége országába bevezetett, mennyire igényli, hogy olvasás-szeretetét gondosan és körültekintéssel előgítsük ki: ez a kultur kérdés ma sokkal jelentőségesebb, mint valaha.

Hiszen ezelőtt is harszottunk a ponyva ellen, pedig akkor nem ismertük a Niek-Cartereket, a bünös bárónék fertelmes életrajzait és a pornografikus irodalom megméltató és gomba módra szaporodó szörnyeit. Még akkor az osztályokat egymásra uszító, ábrándos ködképek után nyargaló idegen talajon serkedt, szociális sajtónak népirodalma sem kisértett. Akkor még Bagó Márton ur volt a veszedelmes és mégis hány-

szor sorompóba álltunk a magyar nép lelke tisztaságának védelmére, holott kiterjedésre negyedrészt annyi lélek sem volt bevonható irodalmi bogáncsterületre, míg ma — hiszen mindenki látja — kocsis, szakácsné, esősz, bakter, kiscigáda, zsellér, szóval az Isten adta nép mindegyike betű után kapkod, mert az iskola e betűk szeretetére tanította meg.

Föl lehetne tenni a kérdést, hogy örüljünk-e ennek, avagy bánkódjunk-e rajta. Ne vessük fel ezt a kérdést. Örüljünk és fejezzük ki örömünket tartalék nélkül, hogy a magyar kultúra ekkora hatalmas lépést tett és népmilliókat vont be a kultúra sánczaiba.

Nem kell, egyáltalában nem kell siránkoznunk azon, hogy minden kritika nélkül mohón falják a betűt, válogatás nélkül és hogy ezek a betűk olykor nagy ártalommal vannak a nép lélekre. Mert hiszen segíthetünk rajta. Sőt a magyar intelligenciának határozott, elháríthatatlan feladata, hogy a kultúra szükségletének irányt szabjon. Talán a modern idők eljövendő szellemét érezte meg Darányi földművelésügyi miniszter, mikor ezelőtt mintegy tíz évvel megkezdte főleg azokban a veszélyezett vármegyékben, ahol a szociálizmus imminenter veszélyes mérveket öltött, a nyilvános könyvtárak fölállítását, korszakos kultur munkáját. És azok a kedvező tapasztalatok, amelyek Békésben, Csanádban, Csongrádban és Szabolcsban tett, arra bírta a minisztert, hogy fokozatosan és tervszerűen tárczája keretében a nyilvános könyvtárak ügyét szolgálja s közel háromezer nép-könyvtár van már felállítva az országban és ezekkel nevezetes tapasztalatokat tett a miniszter. Kérdőveket köröztetett. Kérdést tett, hogy a Nagy Magyar Alföldön mit szeret olvasni a földműves, kiscigáda és munkás?

lepke, olyan vidáman csapkodott virágról-virágra.

Az öröm és boldogság azonban nem oly édes, nem oly jóleső, ha abba nem vegyülnek keserű csepppek.

Jött Ámor, odalopózkodott Angyalka hóféhér szobájába és nyilvánvaló megsebzött a harmatos lelket.

Egyik őszi délután Angyalka a virágos ablakából nézett ki az utczára. Egyszerre csak kocsizörgés hallatszik. Mind közelebb jön s éppen előttük áll meg.

Erre ő eltűnik a virágok között és onnan nézi az érkezőt.

A kocsiból egy magas, nyulánk fiatal ember száll ki. Kibontakozik köpenyéből és mint ismeretlen, tévoa tekintettel s határozatlan léptekkel megy az udvarra és keresi Angyalkának édes apját.

Hivatása hozta e községbe s Angyalka édes apjának kell segítségére lenni küldetése teljesítésében.

Az udvaron nem talál senkit, majd egyik ajtóhoz lép és kopog.

Angyalka édes anyja fogadja az érkező vendéget, akit szive meleg, magyaros vendégszeretettel vesz körül. Hallva, hogy

hosszabb tartózkodásra érkezett, igyekszik kellemessé tenni a körükben töltött időt.

Angyalka ezalatt a szomszéd szobában hallgatta az idegen kellemes, csengő haagját, mely esupa nyájassággal volt tele. Szeretett volna kijönni, de eddig bátorsága elhagyta s egy oly különös érzés fogta le, amit eddig soha sem érzett.

Remegve állt és nézte az egymásra boruló virágjait. Meg se mochezant s a néma esendben egyre erősebben kezdett a szive dobogni.

— Oh csak menne el már az a látogató — kívánta Angyalka.

De egyszerre csak kopogás hallatszik. Igen, odajönnek, ahol most ő elrejtőzött.

Egy halk szabadot mond. A látogató mély meghajlással üdvözl. Megszorítja kiesiny, finom kaecskáját. Mélyen a szemébe néz és megtörténik a bemutatkozás.

Mint a piros pipaés, olyan lett Angyalka. Szinte érezte, amint a vér felszökött arcába. A szivében alvó szikra ime lángrobbant és mint a futó tűz betöltötte egész valóját.

A mély elpirulás, szivének hangos dobbanása, keblének lázas hullámzása és re-

megő kezeeskéje jelezte, hogy a kis leány nyugodt lelkét a szellő lágy, kellemes fuvalma gyenge hullámozásba hozta. A felébredő szerelem jele ez, amit eltitkolni nem lehet.

A fiatal ember látogatása után Angyalka lelkébe egy kép rajzolódott. Eddigi nyugalmát elűzte annak megjelenése. S most — mint azelőtt soha — egyszerre óriási változáson ment keresztül.

Ideges izgatottság jellemezte, ha megjelent a fiatal ember. A máskor olyan kellemesen társalkodó Angyalka, mintha szavát vesztette volna el. Szemét lesütötte s csak olykor-olykor mert rá egy futó pillantást vetni.

A szép őszi délutánokon kísértáltak a kertbe. Ifju és leány egymás mellett suttéreztek a mosolygó nap enyhe melegében. Nem suttogtak egymás fülebe szerelmes szavakat, hanem gyakran egy-egy fordulóra némán lépegettek. Mindeniknek volt egy gondolata; ami ott rágódott lelkükben. Az, hogy „szeretlek“, de nem volt erejük kimondani. Ha tekintetük találkozott, ez mindent megmagyarázott.

Angyalka boldog, végtelenül boldog

CSAPÓ LAJOS

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

**ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ**

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberálak,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindenemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezeséget vállalom szállítmányaim valódi színe és tartósságáért. Nagy raktár honi és angol szöveteiben. Tisztelettel **CSAPÓ LAJOS,** szabómester.

És a kérdésre az volt a felelet, hogy Arany és Jókai után Vas Gereben és Mikszáth a legkedvezőbb magyar írók; melléje sorakozik olvasottság dolgában Rákosi Viktor „Korhadtt fakesztek” című műve, mely állandóan forog és soha a könyvtárba vissza nem jön, mióta abba helyezték. Érdekesebben világítja meg ez a körülmény a magyar nép lelkét, a mely esodás ösztönnel érzi meg és fogja fel a művészi szépet és nemzeti irodalmunk értékes kincsét.

Mit bizonyít ez?

Azt bizonyítja, hogy a hol a művészi szépség kultuszát a művelődés legalacsonyabb lépcsőjén így fogják fel és ápolják, ott a népnek kultur szükségletét minél nagyobb erővel államilag gyámolítani kell. Minden dícséretünket megérdemli Darányinak az a törekvése, hogy ezt a kultur szükségletet kielégíteni siet és a népet gazdaságilag neveli. Mert az is érdekes tünnet, hogy a Darányi könyvtárai, gazdasági könyvei is rohamosan megszerezték a közkeveltséget. Ismeretes dolog, hogy a földmivelési tárcza keretében a miniszter minden esztendőben 150 újabb könyvtár felállítására kér megfelelő fedezetet. És az is az idők új és nagy fordulatát jelenti, hogy pártokon kívül nincs népszerűbb tétel, melyet szívesen ne szavazna meg a képviselőház.

Mindezeket örvendezve elmondván, még azt adjuk az érdekeltek tudomására, hogy a földmivelésügyi miniszterium könyvtáraiért a községek képviselőtestületeinek kell folyamodni, ezt a folyamodást azonban megelőzi a képviselőtestületnek az a határozata, hogy községében nyilvános népkönyvtárt állít fel és azon szabályokat betartja, melyeket a miniszter a nyilvános könyvtárak használatánál elrendel és a melyek abban eszesosodnak ki, hogy az ingyenes és mindenki által használható legyen és hiven kezeltessék s a

község vagyoni ereje szerint időnkint szaporíttassék.

Néma gyermeknek az anyja sem érti a szavát. Azt hisszük, hogy ezikkünk alkalmas lesz arra, hogy a hol a nép javával törődnek, ott a kérdést komolyan kézbeveszik és a nyilvános könyvtárért a szükséges lépéseket megteszik.

Tanítói közgyűlés.

(M—n). A „Szatmárvármegyei Általános Tanítóegyesület” f. hó 7-én, az 1868 évi XXXVIII. népoktatási törvényezikk szentesítésének 40. évfordulóján Szatmárvármegye központján, északkeleti Magyarország legnagyobb városában Szatmár-Németiben közgyűlést tartott, melyen igen sokan jelentek meg szorongásig megtöltve a városháza nagytanács-termét, hol a közgyűlést tartották. Marosán János szatmárnémeti áll. tanító vezetése alatt egy küldöttség ment Bodnár György kir. tanfelügyelőhöz, hogy őt a közgyűlésre meghívja. A kir. tanfelügyelőt, midőn a terembe lépett kitörő lelkes éljenzés fogadta. Tíz órakor nyitotta meg a közgyűlést Kótai Lajos egys. elnök, szatmár-németi áll. isk. igazgató. Elnöki megnyitó beszédében kiterjeszkedik az utolsó két év nevezetesebb eseményeire, majd szívélyes szavakban üdvözlözi az egybegyűlt tanítói kart, az ülést megnyitja. Az éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó után az egys. elnök szép szavakkal üdvözlözi a kir. tanfelügyelőt és a megjelent vendégeket. Bodnár György kir. tanfelügyelő válaszában megemlíti, hogy a tanügy-nevezetes időpont-hoz érkezett, midőn az 1868 évi XXXVIII. törvényezikk szentesítésének 40-ik évfordulóját ünnepezzük. Megemlékezik Br. Eötvös Józsefről, a néhai kultuszminiszteréről, a láng-lelkű államférfiuról, fentemlített törvény megteremtőjéről. Összehasonlítást tesz az ezelőtt

40 évi és a mostani tanügyi állapotok között. Kiváló gonddal valódi szakértelemmel és szónoki művészettel előadott beszéd a kir. tanfelügyelőt rajongásig szerető tanítói kart sokszor éljenzésre, tapsra ragadta. Azután a közgyűlés Marosán János szatmári állami tanító indítványára egyhangulag elhatározta, hogy a közgyűlésből táviratilag üdvözlözi Apponyi Albert gróf kultuszminisztert, továbbá Tóth János v. b. t. t. államtitkárt v. b. t. tanácsossá történt kinevezetése alkalmából és Halász Ferencz min. tanácsost. Gácsér József debreczeni siketnémák intézetének igazgatója mint vendég érdekesítő előadást tartott a siketnémák oktatásáról. Előadását gyakorlatilag is bemutatta néhány növendékkel. Valóban nagy elismerés illeti e téren működő tanfériakat elért bámulatos eredményért. Imre Károly nagybányai áll. tanító a nyugdíjtörvény revíziójáról tartott tetszéssel fogadott értekezletet.

Majd következett a közgyűlésnek egy igen fontos tárgya, a tanítói internátus kérdése. Az ügyet Neubauer Elemér szatmárnémeti állami isk. igazgató ismertette részletesen és határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint a közgyűlés mondja ki, hogy a vidéki tanítók gyermekei részére Szatmár-Németiben tanítói internátust létesít. E kérdéshez a többek közt Bodnár György kir. tanfelügyelő is hozzászólt s kijelentette, hogy a nemes cél elérése érdekében ő is mindent elkövet s a tanítószág számíthat az ő támogatására. A közgyűlés egyhangulag lelkedéssel fogadta el az előadó határozati javaslatot és egy 12 tagból álló szervezőbizottságot választott, mely bizottságnak elnöke Bodnár György kir. tanf. lett.

Az évi főjegyzői jelentés és Kölesy Ferenczről való felolvasás az előadó főjegyző illetve felolvasó Károlyi Sándor áll. tanító távollmaradása folytán a napirendről levétetett.

volt, míg a fiatal ember közelében lehetett. Ugyszintén az is csak hozzávagyott. Szerelmes szíve csak odavonzotta. Sívárgó lelke csak Angyalka árnyékában talált nyugodalmat.

Két egymásért epedő szívnek legnagyobb gyötrelme az, ha egymástól elszakítva kell szeretni. A távolban minden pillanat tengernyi hosszú a szerető szíveknek.

Eljött egyszer csak az elválás pillanata. A fiatal ember bevégezte munkáját és gyors léptekkel megjelent elutazásának ideje. Oda ment árván, mint akinek nincs a földkerekségén senkije és most távozik onnan egy drága kincsessel, Angyalka szívével.

A bucsuzás érzékeny volt. Angyalka szemét elöntötte a könny. Hiába akarta eltüntetni, megjelentek a csillogó eseppek és lelke nagy szomorúságától megterhelve, lassan gurultak végig elborult orezáján.

Egy meleg kézszorítás, egy Isteni hozzád és a koesi kigördült az udvarból és elvitte egy leányszívnek reményét, bálványát és minden boldogságát.

Üres lett a szoba. A nyomasztó esendült mindenütt. Angyalkának most minden olyan volt, mintha gyászruhát öltött volna.

A vigasztalás nem enyhítette. Nyugtalan volt és még éjjeli álmait is elűzte.

Az időnkint kapott sorok azonban viszszaoptak egy kicsit a mult boldogságából. Sokszor elolvasta azokat, esőkjával halmozta el, feje alá tette, nappal keblében rejtette el.

Mindennap nélküle olyan volt Angyalkának, mint mikor a virág egy-egy szirma hull le a megsemmisülésbe. Igaz, hogy jön egy másik is, de az elmúltat visszavárzsolni soha sem lehet.

Egy hűlő őszi napon barnára borult az ég. Csipős szél feküdt neki a légnek. A pusztuló természet az emberek kedélyét is lehangolta.

Angyalka kis szobája ablakánál ül. Fejeeskéjét kezére támasztva nézi a kődös, párás levegőt. Olyan rossz előérzete van, mintha előre látná valami szomorú dolognak a bekövetkezését. Rossz álma is volt. Már ez magában nyugtalanította.

Hiába kérdezte édes anyja rossz kedvének okát: ő maga sem tudta.

És ime bekövetkezett, a rossz előérzet valóra vált. Táviratot hoznak. Rövid, kegyetlen szavak: meghalt Ó, Angyalkának

földi boldogsága. Hirtelen halálát szerencsétlenség okozta.

Leírni lehetetlen azt a kint és gyöttrő fájdalmat, ami a sujtott leányka lelkét marczangolta. Egy egész világ dült össze. Boldogsága megölvé, szétszakítva, reményét elvesztve, mint egy emberi roncs áll.

Szava csak a jaj.

Könyvtől ázott szeméből kiolvashatni, hogy lelke, mint a szárnyaszegett madár, olyan esüggedt. Már szinte hitét is elveszti, mikor megtört tekintete a szobáskája szegletében egy kis állványon emelkedő Mária szobrocskára esik. A szűz arca, mely máskor olyan mosolygósnak tetszett, most mintha szomorúan tekintene a szenvedő Angyalkára.

Eléje térdel és háborgó lelke az imádság biztató erejét keresi. De gyakran elakad. Gondolatai összezavarodnak, nincs nyugta s talán nem is lesz soha.

Csak az tudja e fájdalom mértékét, aki elvesztette életének legdrágább kincsét. Hány lélek roskad össze alatta, hány válik élőhalottá és hány dobja el magától a sors emecsapása után az életet?...

Csak a hitben erős az imádsággal fel-

UJ RUHA-ÜZLET!

Augusztus 1-én nyílt meg Szatmáron,
Deák-téren, (a Fehér-ház mellett)

UJ RUHA-ÜZLET!

KORAI ÁRMINNÉ

kész férfi-, női- és
gyermekruha-üzlete,

ahol a legolcsóbb árak mellett nagy választékban kaphatók férfi-öltönyök, felöltők, utazóbundák, különféle gyermekruhák, valamint dús választékban a legelegánsabb női kabátzikkak.

Több kisebb s apróbb ügy elintézése után a tisztújításra került a sor, melynek eredménye a következő: Elnöknek egyhangulag ismét *Kótai Lajos* áll. isk. igazgatót választották meg. Szavazat többséggel választották meg a következő tisztviselőket: alelnöknek: *Neubauer Elemér* szatmárnémeti áll. isk. igazgatót, jegyzőknek: *Marosán János* szatmári áll. tanítót és *Fábián István* színváraival tanítót, pénztárnoknak: *Németi Sándor*, ellenőrnek: *Saja Viktor*, könyvtárnoknak: *Pályi Lajos* szintén szatmárnémeti tanítók. Választmányi tagok: *Tar Károly*, *Székely József*, *Papp János*, *Ányos Miklós*, *Varga Benő* szatmári, *Búti Vincze*, *Marosán Kornél*, *Rozsos István*, *Veres József*, *Lukács József*, *Pap Sándor*, *Doroghi Ignác* vidéki egyt. tagok. Közgyűlés után a „Károlyi házban“ bankett volt, melyen a várm. kir. tanf. *Mihály Ferencz* és *Faragó Ignác* kir. s. tanfelügyelő is jelen volt. A banketten is számos érdekes és szellemes felköszöntő beszéd hangzott el.

Irodalom. — Művészet. SZINHÁZ.

„Herbelin papa.“ A francia bohózatok mintájára megírt mulattató szindarab, tele minden elképzelhető komikus részlettel: ilyen a „Herbelin papa.“ Úgyes — bár nem szokatlan — keretbe s szövegbe vannak beleszőve a darab meséjét jellemző elképzelhetetlen bonyodalmak. Az apa elveszi a fiának a leányát, a fia elveszi az apjának az anyósát, így a fiu lesz az apjának az apósa, az apa lesz a fiának a veje. Hasonló szép rokonsági viszony lesz a nők között is. Ilyen és ehhez hasonló összekuszált jelenetekkel van tetézve a bohózat, mely ugyan irodalmi becses nem bír, de egy pár estén igen jól

lehet rajta mulatni, azaz lehetne, ha színészeink gondoskodnának erről. A kedd esti premieren az ellenkezőjéről győződünk meg, arról ugyanis, hogy a szintársulat vigjátéki, illetve társalgási személyzete nem készült el kellően a darab bemutatásával. *Herceg Vilmos* játszotta a czimszerepet, melyet teljesen elejtett, rá nem ismertünk „erre“ a sokszor tehetséget áruló színészre. Folyton esetleltet botlott, a legjobb alkalmakat, midőn a jelenetekben rejlő humort kikellett volna aknázni, elszalasztotta. Játéka inkább egy drámába illett volna be, mint bohózatba. *Sándor Julia* ismét egy nem neki való szerepet kapott, agyon is lapította azt alaposan. *Sipos Zoltán* a keddi esti szerepében inkább ártott, mint használt jó hírűvének. Elfogadható alakítást mutattak be: *Fodor (Jagues)*, *Rónai (Mathuriu)*, *Kendei (Mautveuxné)*, *Hajnal (Heline)* és *Somogyi (Darannes)*, bár utóbbi már tulásba ment rettenetes prűszköléseivel.

„Gretchen.“ Szerdán este ugyancsak próbára volt téve türelmünk a színházban. Az ember várta, leste, hogy a piros színlappon hirdett újdonság előadása folyamán hol kell nevetni, hol kell a hölgyeknek a szemüket lesütöni, mikor kell az izgatottság miatt a szomszédunkat oldalba bököni. Ismét csalódás. Nem nevetett senki, még nem is mosolygott. Az unalmas „tréfá“-n ugyancsak ásitozott a közönség, egyik másik már — horkolt is. És az járt legjobban. A „Gretchen“ nem sokat ér, nincs benne semmi élet, frissesség, szellem, avagy humor. Nem kell piros színlapra nyomni, nem érdemli meg, nem még azt sem, hogy egyáltalán még egyszer színpadra is kerüljön.

A szereplők közül kivált a czimszerepet játszó *Kendi Boriska*, ki temperamentumos játékával lelket igyekezett önteni az unalmas tréfába, nem rajta mult, hogy egyáltalán nem lelkesültünk. *Gömöri Vilma* (a

grófnő) határozottan halad, látszik az igyekezet rajta. Új szerepkörben láttuk *Boda Ferencz*et komikus szerepben és határozottan szebb jövő vár reá ebben a szerepkörben, mint a nehéz énekes szerepekben. *Fodor* jó volt ő fensége szerepében, *Sipos* a kamarás és *Rónai* a polgármester szerepekben.

„Nagymama.“ Ismét premiér. *Heves* színgazgatónk ugyancsak igyekszik az új és legújabb szindarabok bemutatásával: egy héten 2—3 premiér is. Hát nem egészen helyes a beosztás, elég egy héten egy új darabnak a bemutatása, de az a bemutatás aztán legyen kifogástalan, nem olyan mint a „Herbelin papa.“ A szerda esti premiér a „Nagymama“ valamivel több sikert aratott a keddinél, de nem sokkal. A darab meséje az maradt, a személyek is azok, melyek a Csiky „Nagymamá“-jában szerepelnek, csupán a zene az, mely bővít a darabot és meghosszabbítja, nemkülönben vigjátékból operetté alakítja át. Az előadása különben jó volt. Kár, hogy kevesen voltak az előadás. *Tibor Lóri* a czimszerepben, *Balla Mariska* (Mártha) ez estén is nagyszerűen emlékeltek. Igen jók voltak még: *Somogyi* (Tódorka), *Érczkövi K.* (Kálmán). A többi szereplők is nagyban járultak elfogadható jó játékkal az est sikeréhez. (M—n.)

Színházi heti műsor. Ma decz. 10-én *Nagymama*. Operette. (Másodsor.) Páratlan. Decz. 11-én. *Tatárjárás*. Operette. (Zóna.) Decz. 12-én. *Szerencse fia*. Bohózat. (Előszőr.) Páratlan. Decz. 13-án délután: *Rab Mátyás*. Operette. (Zóna.) — Este: *Szerencse fia*. Bohózat. (Másodsor.) Páros.

HIREK.

Lapunk mai száma a közbeesett ünnep miatt a rendes időnél egy nappal később jelent meg.

Személyi hír. A püspök ur Ó Máltósága szombaton a délutáni vonattal érkezett vissza székhelyére Budapestről, hol a Császárfürdőben használt fürdőkurát.

vértezett lélek viseli némán, de annál nagyobb fájdalommal, a rá mért csapásokat.

Teltek egymásután végtelen lassúsággal a napok. Időnkint föl-föllélegzett. Egy-egy mély sóhaj szakadt föl kebeléből. E sóhajban benne volt mindaz, ami szíve mélyén emésztlődött.

A lassan folyó idő egyhanguságát azonban nemsokára megzavarta egy másik ifjunak a megjelenése. Jó modoru, megnyerő ifju volt. Gyakran ellátogatott Angyalkákhoz. Sőt az ifju első pillanattól kezdve titokban imádta a leánykát. De Angyalka szomorú arcát semmi e világon nem tudta felderíteni. A vesztett szerelme fölött való nagy bánata elűzte ragyogó kedvét. S minden beszéd, szó, csak egyszerű hang volt fülének. Nem hallott ő mást, mint elvesztett lelkének utolsó, bucsuzó szavait. Csak az ő emléke töltötte be lelkét... ez volt neki legkedvesebb a világon...

De a megjelent ifju egész lelkével Angyalkáért rajongott. Angyalka hidegen hallgatta annak szívből jövő hozzá intézett szavait. Nem volt hozzá egy se jó, se rossz szava sem, mert hisz ő már senkit sem tudna a világon szeretni.

Az ifju azonban látva az óriási akadályt és Angyalkának hidegségét, mégsem adta fel a reményt. Megkérte Angyalka kezét... legyen az övé és tegye egész életére boldoggá...

— Jöjjön hozzám — kérlelte az ifju — aranyozza meg életem napjait. Ha soha egy szót sem szól hozzám... nem bánom... de már ha csak láthatom is, boldog leszek.

— Nem... nem — volt Angyalka rideg válasza. — Én magát nem tudom szeretni. Itt van lelkemben egy kép, hogy dobjam azt onnan ki? Vétkezném ő ellene.

A leányka hajthatatlan maradt. Édes anyja azonban az ifju segítségére sietett. Bántotta őt is leányának lemondása. Boldognak, megelégedetnek és biztosnak szerette volna tudni leánya jövőjét.

— Anyám! — mondta Angyalka — ne kérj és ne kívánd, hogy óhajtásod teljessem. Nem... nem akarom... hisz én magammal csak boldogtalanságot, szomorúságot és bánatot viszek.

— Lányom! — folytatta az anyja — ha csak akarod, hogy a sirban nyugodt legyen a pihenésem, akkor menj, eredj férj-

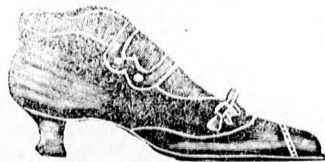
hez... s ne tedd ki magad a nagy bizonytalanságnak.

Az édes anyának esdő szava, az eléje festett száraz, sivár jövő Angyalkát majdnem kétségbe ejtette. Engedett a sok kérdésnek s mint egy áldozati bárány ment az oltárhoz, lelázcolni magát egész életére azért, hogy édes anyját megnyugtassa.

További élete csak tengődés volt. Megadta magát sorsának és egymásután örölte az unalmas egyhangu napokat. Soha senki sem látta mosolyogni. Egy arezizma sem rándult a nevetésre. Örökös komolyság ült arezára és vert tanyát szívében. Soha sem tudott hozzámelegedni urához, soha sem tudta őt megszeretni... nem élt ő e földön... csak küzködött.

Csak a hit tartotta benne az életet. Az imádság adott enyhét fájó lelkének. Sebe azonban örökösen vérzett s gyakran megújult.

Tizenkét hosszú év mult el. Az idő meghervasztotta az egykor gyönyörű arezot. A szenvedés, a néma fájdalom ott hagyta nyomát s aki az arezokról olvasni tud, annak Angyalka fájdalomdukt areza egy nyitott könyv volt.

HALÁSZ SÁNDOR úri és női cipész SZATMÁR, DEÁK-TÉR 7. sz. (HALMI-HÁZ.)

Ajánlja a mélyen tisztelt közönségnek egészen újonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett **cipész-műhelyét**, hol is a legelőgásabb kivitelben készülnék mindenféle **sochevrau, lakk, box, zerge és strapa-czipők**.

Vidéki megrendelésekre és hibás lábakra különös gond fordítatik.

Főszolgabírójelölés. Az erdői szolgabírói járás állást foglalt a főszolgabírói állás betöltése ügyében. Értekezletet tartottak, melyen nagy lelkesedéssel határozták el, hogy *Jékely István* mellett csoportosulnak, ki már több mint két éve működik szolgabírói minőségben az erdői járásban. A határozatról értesítették az összes bizottsági tagokat s csatlakozásra hívták fel őket. — *Jékely István* legjobb tudomásunk szerint szorgalmas, lelkiismeretes tisztviselő, kinek megválasztása nyereség lenne a kerületre. Kívánatos tehát, hogy a megyebizottsági tagok hallgassák meg a kerület óhaját és adják nekik főszolgabírónak azt, akit ők magok kívánnak.

Bírósági kinevezések. Ő Felsége a király dr. *Oravetz Andor* beregszászi alügyész ügyésznek, *Grodzki Szaniszló* ökörmezői, dr. *Krucsin Honor* felsővisői, *Fengya Igor* nagyberezsnai, dr. *Serly Jenő* nagykarolyi, dr. *Glatz Árpád* rahói és *Cseh Ernő* munkácsi járásbírói albirákat jelenlegi alkalmaztatásuk helyén járásbíróknak nevezte ki.

Gyászhir. Mint részvétellel értesülünk dr. *Horváth Benő* kir. törvényszéki bíró társadalmi életünk egyik kiváló alakja tegnap éjjel hosszas betegség után elhunyt. Temegetése nagy részvét mellett ma ment végbe.

Lelkészi kinevezés. *Firczak Gyula* munkácsi püspök *Petrássevich Jenő*nek Amerikába történt távozása folytán megüresedett ripinyei lelkeszi állásra *Volosin Antal* felsőkalocsai lelkeszt nevezte ki.

Szerencsétlenül járt földbirtokos. *Fényes Elek* batizi földbirtokos a mult esütörtökön szánba fogatott, s ki akart menni a mezőre a juhokat megnézni. Mivel a kocsinak dolga volt odahaza, ő maga hajtotta a lovakat, holott ezzel a mesterséggel daczára gazdálkodó voltának, nem igen szokott foglalkozni. Alig ért fel az országutra, lovai ragadni kezdték, ő pedig nem tudott a helyzet urává lenni. Végre is az országut mentén lévő korláthoz vágódott a szán, mely men-

ten összetört, *Fényes Elek* pedig súlyos sérüléseket szenvedett. A homlokon keresztül egészen az állig felrepedt a bőr és három oldalbordája eltört. Hogy koponyarepedést szenvedett volna, mint valamelyik helyi lap írja, nem felel meg a valóságnak. A súlyos beteget dr. *Göbl Alajos* és dr. *Lacheta Brunó* jeles orvosaink vették ápolás alá. Most már jobban van és felgyógyulása valószínűnek látszik. Városunkban is mély részvétet keltett a szerencsétlen eset, mert *Fényes Elek* itt széles körben ismerős.

Hymen. *Aczél Gyula* rahói járásbíró jegyet váltott *Ilykovies Bazil* tiszabogdányi jegyző leányával, Annával. — *Lindemeyer Sándor* es. és kir. huszárhadnagy e hó 3-án esküdtöt örök hűséget Mikolában özv. *Dietz Sándorné, Nádasz Mariska* földbirtokos leányának, Annuskának. — *Medveczky Pál* pályavégzett munkácsygházmegyei papnövendék a napokban esküdtöt örök hűséget *Jaczkovies Pál* beregkisalmási gk. lelkész leányának, Ilonkának. — *Orosz József* rafajnaújfalusi ref. tanító jegyet váltott *Oláh Vilma* kisasszonnyal, Debreczenben. — *Füstös Ottó* kataszteri segédmérnök szombaton délelőtt esküdtöt örök hűséget a munkácsi rk. templomban *Münzger Etelka* kisasszonynak.

Áthelyezett segédlelkészek. A püspök ur Ő Méltósága *Vilmos* András mezőpetrii segédlelkészt Szerednyére és *Körösi Károly* szerednyei segédlelkészt Szaniszlóra áthelyezte.

Kongregáció-avató ünnepség a Hám-konviktusban. Lélekelmélő ünnepségnek voltunk tanui december 8-án a Hám-konviktus áhitatra ragadó házi kápolnájában. Tizenkét ifjut, kedvesen fejlődő, példás viselű ifjut avatott a Mária-kongregáció tagjai sorába *Szabó István* praelátus, irodaigazgató. Az ifjak névsora következő: *Tóth Kálmán, Abkarovits János, Scheffer Ferencz, Davidovits András, Geng István, Gyulai Béla, Heinrich János, Láng Lajos, Lang Tibor, Papp Sándor, Stamberger Elemér, Szabó János* részint VI., részint IV. gimn. oszt. tanulók. Az

Magába folytotta szívének legszentebb érzelmét. . . Nem . . . ezt nem nyilváníthatja ki. Szereti úgy, hogy az ne tudjon róla, mert hogy az ő vágya, óhaja teljesülhessen, akkor egy egész világnak kell összeomlani az ő nyugalma csak más boldogságának romjain épülhetne fel.

Most már csakugyan, mint egy élőhalottnak, oly szomorú lett Angyalka élete. Sem éjjele, sem nappala. Megtalálta, de rögtön el is vesztette boldogságát. Csak egy gondolata volt. Ő, aki itt él mellette, de akit soha . . . soha át nem ölelhet . . . meg nem csókolhat.

Areza még szomorubbá vált. Fájdalma megsokszorozódott. Ha kérdezték, hogy mi baja? Egy bánatos kézlegyintés, egy mély sóhaj mindent kifejezett: Szeret ő reménytelenül, ami legnagyobb kín a világon. . .

Az asszonyka mikor a történet végére ért, keze lehanyatlott. Lelkén borongós fájdalom ömlött el, mert hisz az ő sorsa is annyira hasonló volt Angyalkához. Behajtott a könyveeskét, a jelzőlapot gondosan megigazítva. Fölállott és támolyogva, miként a nagy beteg, sétálgatott tovább, egyedül a kertí uton.

avatásra ünnepi pompát öltött a ház kápolnája és lelkes ünnepi hangulatba, édes érzések között juttatta a nagyszámú hallgatóságra és ifjuságra az avatást végző praelátus rendkívüli alkalomszerűséggel, világos, átlátszóssággal és mély érzéssel megszerkesztett beszéde. Igazán, ezzel a beszéddel is igazolta *Szabó István* praelátus azt a régen ismert tényt, hogy ömoltósága kiváló egyházi szónok. Érezes hangja, ömlő szép stílusa, mely éppen magyarosságával és erővel teljességével hat, nyugodt és mégis lelkes előadása mindvégig lekötötte hallgatóinak figyelmét. Mit szóljunk az ifjuság énekkaráról? Lány, kellemes dallamaik még most is rezgésben tartják lelkemet. A szent komolyságról, a példás magatartásról, amivel fogadalmakat elmondották, letették. Valóban egy kis lázban voltunk mi — az élet nehéz, sokszor gyötörő munkái közt élők, s jól esett lelkünknek a mindennapi élet kötelességei között egy ideálisabb, egy szebb nézőpontról visszatekinteni mindarra, ami a multban, a harmincz-negyven évvel ezelőtti időben volt s a jövőbe, mikor ezek az ifju leventék az élet nagy iskolájában fogják érezni az égi Anya pártfogásának, segítségének szükségességét. Mikor talán mindenki, minden elhagyja őket, csak annak emlékezte lobog fel majd lelkükben, hogy van egy anya, ki sohasem hagyja el azt, aki segedelemért hozzá fordult. Igazán a kongregációt ostromló, rágalmozó sajtó képviselőinek kellene ilyen ünnepségen megjelenniök, hogy lássák, érezzék annak erejét, hatását, amiről nekik sejtelmük sincs. Az ünnepségen különben ott láttuk a káptalan képviselőiben *Pemp Antal* praelátus-kanonokot, a középponti papság és főgimn. tanári kar tekintélyes számát, valamint a polgárság köréből is többeket. (B. G.)

Gyászhir. *Pellionisz Béla* betétszerkesztő telekkönyvvezető neje, szül. *Lator Mária* 47 éves korában rövid szenvedés után e hó 6-án városunkban elhalt. — *Keczer Aranka* urnő, *Böszörményi Sándor* volt orsz. képviselő sógornője e hó 5-én elhalt. — *Rusolán Márton* nyug. m. kir. honvéd főfegyverkovács e hó 5-én 58 éves korában hirtelen elhalt. — *Haluskay József* kriesfalvi gk. lelkész 70 éves korában hosszas szenvedés után elhalt. A máramarosi ruthén lelkészi karnak igen tiszteletreméltó alakja volt. — *Csatlós Elek* ügyvéd e hó 3-án, életének 61-ik, boldog házasságának 24-ik évében hosszas szenvedés után Mezőkaszonban elhalt.

Sikosak a járdák. A mult heti havazások alkalmával egész hórötegek feküdtek a gyalogjárókon, melyeknek eltakarításával vajmi kevesen törődtek, így aztán sok helyen még most is tenyérynai vastag jégréteg fedi a járdákat. Ennek a nemtörődömségnek adta meg az árát *Biky Károly* ref. esperes-lelkész, ki templomba menet a sikos járdán elesett és pedig olyan szerencsétlenül, hogy az egyik lába kettétört.

A hirdalás köréből. A „Szatmár-Németi“ és a „Szamos“ ezimű heti lapok napilapokká alakulnak át. Az előbbi jan. 1-én, az utóbbi már vasárnap mint napi lap jelent meg. A „Halmi“ ezimű heti lap egy évi fenállása után pártolás hiányában megszűnt.

Kongregációi élet Kolozsvárt. A Kolozsvári egyetemi hallgatók Mária kongregációja, milyen fiatal intézmény, ép olyan kincses jövődöt igérő virágzásnak indult ennek a tanévnek első felében. Az ország

Azonban a sors önkényes játéka tovább folyt.

Egy téli délután Angyalka a nagy szobában íróasztalánál ült. Idegen férfi lép a szobába. Angyalka testén átfut egy éles fájdalom, először előnti a pirosság, majd halotthalvány lesz. Feje még szédült, keze remegett, mikor az idegen férfi feléje közeledett. Szívét mély fájdalom facsarta össze s amelynek sulya alatt leroskadt a székre.

Az idegen férfi megtántorodott, látva emez izgatottságot, mert el nem gondolhatta annak okát.

Igen, a most megjelent férfi areza, szemének lány tekintete, szava, hangja s minden mozdulata szakasztott olyan, mint Angyalka ideális lelkének meghalt szerelmese volna.

A hasonlóság kiváltja lelkében altatgott fájdalmát. Egy pillanatra megsibbasztja egész testét s utána olyan jóleső melegség ömlik el rajta.

A többszöri találkozás után Angyalka megismerte a közübük jött férfi lelkének nemes tulajdonságait s azon végtelen titkolt szerelemmel vette őt körül, mely megszakadt tizenkét év előtt, de most ujult erővel ébredt fel.

A kolozsvári „Kristály“ Gözmosó és Vegytisztító Gyár:

mos, tisztít **fehérneműeket és felsőruhákat** a legszebb kivitelben, gyorsan, **előnyös árak ellenében.** **Tiz koronát** meghaladó megbízások bérmentve küldetnek vissza.

Csomagolás díjtalan!

Czím: ☉☉☉☉

„KRISTÁLY“
GÖZMOSÓ GYÁR
KOLOZSVÁR, Pályaudvar.

minden részéről odasereglt kongreganisták hétről-hétre többen és többen lépnek be az egyesületbe, de a jelöltek száma is gyarapodik. Heti gyűléseiket pénteken este 1/4 9 órakor tartják a Báthory gimnázium olvasó termében. Ezekben a gyűléseken papok és civilek egyaránt praktikus előadásokat tartanak, valamint az előadások anyagán kívül, a kiküldöttek referálása alapján, megvitatják, mennyiben van az itt-ott rendezett gyűlések, felolvasások, ünnepélyek megindított mozgalmak eszméje, iránya érintkezésben, összefüggésben a katolicizmussal; mellette, ellene az egyház tanításának. Nagyobb előadást tartottak eddig: Vesér László dr. szem. igazgató (pap): Az egyetemi élet és a kongregáció: Rónai J. tanárjelölt, (pap): Az ember célja és rendeltetése a panteizmus, materializmus és racionalizmus világában. Boeskor Mihály dr. statusi titkár (civil): Szabadkőműves gyermekvédelem, ifjúsági nevelés és a Mária Kongregáció! Weinmann Sándor tanárj. (pap): Államok könyvtáralma, az indexkongregáció. Hirschler József dr. praelatus plébános: Az ember története és átalakulása az Immaculata történetében és hatása alatt. — Tegnapelőtt decz. 8-án a főtéri templomban a Kongreganisták testületileg végezték szent áldozásukat. Este 6 órakor ünnepélyes tagfelvétel volt. Mint Budapesten, itt is a szatmáriak vezetnek példás, barátságos összetartással.

Matiné. A Kölcsey kör e hó 20-án d. e. 11 órakor a városháza nagytermében matiné tart a következő programmal: 1. Szabados Ede felolvas. 2. Trio, Jámor Jenőtől, zongorán előadja Mándy Bertalané, Gordonkán Mándy Bertalan, hegedűn Pfaltz Emil. 3. Pujda Margit monológot ad elő. 4. Pfeiffer József énekszám.

Szatmárvármegye törvényhatósági bizottsága, mint teljesen biztos forrásból értesülünk, december hó 23-án gyűlést tart. Az időpontot nem tartjuk valami nagyon alkalmasnak, mert karácsony estéje előtt esik, amikor mindenki más irányban van elfoglalva. Ezen a gyűlésen fogják megválasztani az új avasi főszolgabíró, valószínűleg Péchy Péter személyében.

Ünnepély. A helybeli irgalmas nővérek vezetése alatt álló „Mária-kongregáció“ tagjai kedden e hó 8-án, a bold. szűz szeplőtelen fogantatása ünnepén a következő programmal ünnepélyt tartott: 1. Mária jószágos. Enek. Előadta a congregatio énekkara. 2. Rosty: Szeplőtelen fogantatás. — Szavalt: Perlaky Gizella. 3. A szeplőtelen fogantatás ünnepén. — Felolvasta: Tóth Miczi. 4. Hódolat a Szent Szűz előtt. — Bemutatták a congreganista belnövendékek. 5. Boldogasszony tánczosa — Szavalt: Vetter Ilonka. 6. Fónódal. — Zongorán előadta: Novák Rózi. Az igazi megható ünnepélynek, melyen Pemp Antal praelatus-kanonok az irg. nővérek tartományi superiorja jelen volt, minden pontja fényesen sikerült.

Ruhakiosztás. A helybeli „Deák Kálmán szaltársaság a múlt vasárnap az „Iparos Otthon“-ban mintegy 100 szegénysorsu iskolás gyermek közt jó meleg téli ruhát osztott ki. A helybeli áll. isk. tantestülete nevében Marosán János áll. iskolai tanító mondott köszönetet a nemes czélt szolgáló társaságnak, melynek képviselőiben számos tag és dr. Glatz József ügyvéd alelnök volt jelen.

Pályázati hirdetés. A szatmár-ugocsa-vármegyei római kath. néptanító-egyesület tagjainak önművelésére és a munkásságra való hajlam ébresztésére a következő pályatételket tűzte ki: 1. Mily módon ápolhatja a néptanító iskolájában és községében a szociális érzést — kiváló tekintettel a lélektani alapokra? Jutalma: Zahoránszky István mezőpetri plébános ur kegyes adományából 4 drb. 10 koronás arany. 2. Az iskolai közszellem ápolásának milyen hatása van az iskolai és későbbi polgári életre? Jutalma: 5 darab 10 koronás arany. Az idegen kézzel írott

pályamunka a szerző nevét rejtő jelgés levéllel 1909. márczius hó 14-ig küldendő be az egyesület elnökségéhez. Előnyben részesül az a pályázó, aki tanulmányának forrásait megnevezi. E pályatételre csak az egyesület rendes tagjai pályázhatnak. A nagy választmány november 11.-iki gyűléséből Bodnár Gáspár elnök. Hoffmann József jegyző.

Népszövetségi gyűlés. December 6-án az egész község élénk részvetele mellett gyűlést tartott a nagymajtényi kath. népszövetség. Czier Ferencz plébános megnyitó beszéde után Pallmann Péter nagykarolyi kegyesrendi segédlelkész beszélt. Markáns vonásokkal az összetartás szükséges és áldásos voltát fejtegette. Azután a keresztény sajtó fontos szerepéről, támogatásáról mondott megszívlelendő szavakat. Majd Láng Pál kántortanító tartott lelkes és tüzes beszédet. Czier Ferencz köszönő szavai fejezték be e kedves kis ünnepet.

Rágódnak. Nagyon jó koncez volt a fővárosi és vidéki szenny lapoknak a néppárti képviselők ama felhívása, mely 25 honatyá aláírásával az Alkotmányban jelent meg, s felszólítja az ország kath. közönségét, hogy a polgári anyakönyveket ne írják alá. Kétségkívül revance akart ez lenni a Kuriának a Koczurek ügyben hozott absurd és tarthatatlan ítéletére. A néppárti képviselők fényesen dokumentálták ezáltal, hogy igazságtalanságot nem engednek büntetlenül elkövetni. Az ítélet sérelmes voltáról már mi mindjárt abban az időben szólottunk, mikor meghozatott, most csak azt a jerichói lármát jegyezzük fel, mely a néppárt jogos állásfoglalását követte. Összeröföntek a pájeszos szenny lapok, hogy hangulatot keltsenek a néppárt ellen. Hogy ez nem sikerült, felesleges mondanunk is. A magyar nép ma már sokkal felvilágosodottabb, minthogy meg ne tudná bírálni, kik az ő igazi barátai. Ma már üres lármával a mi népünket nem igen lehet félrevezetni és ha valakinek ártottak a pájeszos vitétek, az semmiesetre sem a néppárt, hanem épen az az osztály, melyhez ők tartoznak, mert kétségtelenné tették, hogy onnan mindig akadnak firmák, akik a szin igazságot is készek kintpadra viinni. Jó étvágyat hozzá, már tudnillik nekik, mert ezt a magyar ember gyomra nem veszi be, hanem kiveti magából harczosaival együtt mint a víz a szennyes iszapot.

Hangverseny. A szatmári ref. tanító-nőképző és felsőbb leányiskola tanárkara és ifjúsága f. hó 12-én koncezerttel egybekötött táncmulatságot rendez a Pannonia helyiségekben. A mulatság műsora, mely iránt már óriási érdeklődés mutatkozik, a következő: 1. A hirnök. Élőkép. Szereplők: Baumann Apolónia, Mauritz Margit, Huszár Ilona, Székely Piroška, Fogarassy Margit, Erdélyi Margit, Homonnay Margit. Török Erzsike, Zelinger Ilona, Erdélyi Jolán. Szász Gizi, György Mariska, Gödény Mariska, Harmath Anna, Czernátody Irén, Nagy Erzsike, Szabó Margit, Czapáry Lóra. 2. Tündérmese, Tréfás bohózat tánczat, Erdélyi Jolántól. Szereplők: Szűcs Erzsike, Krassó Edith, Kálmán Rózi, Tankóczy Juliska, Vajay Margitka, Görömbei Etelka, Bakesy Bubi, Horváth Katieza, Kölcsey Boró, Nagy Aliszka, törpék: Hermann Mili, Balogh Erzsike, Hájtájer Emmi, Maróthy Margit, Mándy Margit, Ficher Riza, Losony Sárika. 3. Csendes éj. Rafftól. Kettős Éneklék. Kováts Etelka és Virágh Cella. 4. Az első pongyola. Monológ. Előadja: Vad Viola. 5. A tél bosszúja. Irtá Elta. Látványos tündérrege énekekkel és táncal. Személyek: Nagy Mariska, Vass Juliska, Derzsy Irénke, Orbán Sárika, Kerekes Erzsike, Hermann Ella, Széll Ilonka,

Bencsik Ibolyka, Fodor Jolán, Göres Erzsike, Zoltán Juliska, Széll Juliska, Hajdu Hedvig, Kósa Gizi, Sepsí Ilonka, Gachal Ilonka, Rózenfeld Erzsike, Racz Ilonka, Schifter Margit, Nagy Gabi, Ráhocezy Margit, Magoss Erzsike, Homonnay Ilonka. Pillangók: Vass Ilonka, Göncey Rózsika, Dóri Margit, Bay Margit, Sepsí Antónia, Törzsök Juliska, Nagy Margit, Mátray Etelka, Hajnal Mariska, Komoróczy Anna, Csalasz Etelka. 6. Szinfónia Mohr zongorajáték. Előadja: Reiter Irma. Gordonkán kiséri Mándy Bertalan ur, I. hegedűn Pfaltz Jenő ur, II. hegedűn Mándy Zoltán ur. Dobos: Bányai Cornél, Csörgősök, Trombitások, Kereplők, Kakukok, Fülemlé, Pitypalatty, Triangli, Fürjek, szerepelnek a szinfóniában. 7. Dr. Gyógykuthy Elvira med. univ. Rendel hétköznapokon d. u. 3—4-ig. Tréfás jelenetek fiatal leányok számára. Irtá Tordai Grail Erzsike. Személyek: Trócsányi Ida, Vásárhelyi Paula, Nagy Jolán, Ányos Mariska, Beer Juliska, Molnár Rózi, Miklya Zsófia, Schöber Mici, Heilbraum Jozefin, Bod Irén, Szolyori Mariska. 8. Pompadour nagyszám: Peuchtlól operette zongorán kiséri Fábry Edith Kaszás Margit, Virágh Cella. Macska-kar. 9. Az új év. Irtá * * * látványos képek. Szereplők. Svartz Ilonka, Bányai Klára, Nagy Margit, Reiter Sári, Pataky Mariska. A tavaszi, nyári és őszi képekben számtalan szereplő.

Meghívó. A Beregvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület XXV. évi jubiláris diszközgyűlését 1908. évi december hó 15-én d. e. 10 órakor Beregszászban a vármegye-ház nagytermében tartja. Ezen közgyűlésre az egyesület igen tisztelt tagjait s a kulturis ügyek iránt érdeklődő közönséget van szerencsénk tisztelettel meghívni. Patay András, egyesületi elnök Szentpétery Endre, egyesületi igazgató. Rhédei János, egyesületi titkár.

Mozgósítás. Az ország minden részéből mozgósítás hírei érkeznek. Már több ezredből vitték le a legénységet Boszniába, a már eddig összevont katonaság létszáma mintegy százezerre tehető. Nálunk is készen van minden, noha behívók még nem küldettek szét. A tartalékos tisztak azonban parancsot kaptak, hogy nem szabad elhagyniok a város területét. Noha a hadvezetőség titkolja és tagadja a készülődést, a jelek mégis arra engednek következtetni, hogy háboru küszöbén áll a nemzetünk.

A jó szívű emberekhez. Papp Bertalan, mint írrok volt alkalmazva a magy. áll. vasutaknál Debreczenben s hivatalát 20 éven át példás szorgalommal töltötte be. Most agkorára való tekintettel életének 68-ik évében nyugdíjazták melány korona havi járandósággal, melyből magát és családját fentartani lehetetlenség. — A legnagyobb szegénységben van családjával együtt, nincs élelmük, nincs ruházatuk, maholnap a lakásból kidobják, ha csak könyörületes szívű emberek nem segítenek rajta. — Mint jó katolikus embert és mint a szatmári kir. kath. főgimnázium egykori növendékét ajánljuk szives olvasóink figyelmébe. Most annyival inkább reá van szorulva a könyörületes emberek segélyére, mert fia, ki a családnak is gyámoltója volt, a sikos járdán elesett és lábát törte. — Adományokat nevezett czimére Debreczenbe Bethlen-uteza 63. szám alá kell küldeni.

A „Nagykarolyi Kölcsey-egyesület“ decz. 6-án tartotta első felolvasó-estéjét. Az elnöki megnyitót Cseh Lajos kegyesrendi gimn. igazgató, az egyesület ügyvivő alelnöke mondotta. Vázolta az egyesület fontos hivatását, mely a különböző erők tömörítése, egyesítése. Kemény, de igazságos szavakkal emlékezett meg arról, hogy leszólás, igaztalan kritika a legbüzdőbbakat is félreállítja. Igazságot, szeretetet, közreműködést kér a kör javára.

Utánna *Kacsó Irén* zongora-játéka gyönyörködtetett. Mestere a hangoknak. Chopin G moll balladája ügyes, kifejező interpretátorra akadt benne. Hangulatos, könnyed játékát magyar dalokkal mutatta be, míg a közönség zajos kívánságára játszott. Ezen dallamos akkordokba hamis hangokat vegyített és dissonans hangokat hallatott *Sternberg* Endre dr. — a felolvasó. Felkérték, megjelent. Előttünk olvasott, csak azt nem tudta miről: a thémájával volt megakadva. Előttünk kereste, vagy öt percen át s mivel nem talált — pedig szavai szerint eszének minden fiókját előrántotta — befejezte s mint aki legjobban végezte a dolgát, diadalmas mosolylyal távozott. Szitába vizet merített s a végén maga is észrevette, hogy — semmi sem maradt benne. De ezen szereplést csakhamar elfeledtette *Piribancz* Ferencz szereplése. Hegedű-játékával játszott a szívekkel. Mint a pataknak eseregő esobogása, lágyan, értelmesen, mint az ezüstnek esengése, tisztán, érezen, mint a pacsirta dalolása, merészen, esatogón, mint a viharok zugása, tompán, hatalmasan úgy hömpölyögtek és zugtak, esieseregtek és daloltak, mosolyogtak és sirtak annak a kis fának hangjai azon a négy huron. A közönség a ig tudott elválni tőle, négyszer is előhívták s mindig más oldalról mutatta be ügyességét. Kedves kísérője volt *Viték Károly*. Az utolsó szám egy melodráma volt. A fogoly lengyelt szavalt *Dombai Gyula* kegyesrendi tanár. *Borody Béla* szerette és vezette a zenekíséretet, *Kacsó Irén*, *Brück István*, *Branezky József*, *Dragoner Lajos*, *Klacsó István*, dr. *Komáromi Károly*, *Kovács Béla*, *Simonyi Gyula* és *Taub Mihály* kísérték. S ez a nagy kíséret méltó foglalatra s hangulatos interpretációja volt a megkapó költeménynek. *Borody* jól megoldotta feladatát a kísérők kifogástalanul játszottak, a szavaló ügyes, kifejező előadó. — A „felolvasó-estély” mint „zene-estély” kitűnően sikerült. Fogadja meg a vezetőség a felolvasó szavát: ne kérje fel többé előadásra. Az ünnepély rendezésének érdeme *Klacsó István* kegyesrendi tanáré, az irodalmi szakosztály elnöké.

Krasznabétek községben 1909. január 1-én önálló gyámpénztár nyílik meg a nmélt. m. kir. belügyminiszterúrnak 70848/908. sz. engedélye alapján.

Meghívó. „A Szatmári Kereskedelmi és Gazdasági Csarnok” 1908 folyó évi december hó 13-án este 6 órakor Szatmáron, saját helyiségében fogja megtartani. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Jegyzőkönyv-hitelesítő bizottság kiküldése. 2. A választmány jelentése a Csarnok működéséről, az 1908. évi zárszámadások betörlesztése és a felmentés iránti határozathozatal. 3. Az 1909. évi költségvetés megállapítása. 4. Esetleges indítványok. A közgyűlés napján este 7 órakor a Csarnok helyiségében társas vacsora lesz.

A Petőfi-ház. A minap érkezett haza a londoni kiállításból a Petőfi-ház és ereklyemuseum könyvtárának berendezése. A művészi kivitelű szekrényeket a Bajza-utcai Petőfi-házba vitték, melynek belső díszítő munkálatain javában dolgoznak *Kéry Gyulának*, a Petőfi társaság titkárnak, felügyeletével. Az újjáalakítás befejezése után *Ernst Lajos*, a Petőfi-museum igazgatója, nyomban megkezdte a berendezést és a nagybecsű ereklyetárgyak elhelyezését. A Petőfi-museum fenntartási céljára rendezett sorsjáték 1 koronás sorsjegyeinek terjesztése megmozdult az egész magyar társadalom. Amint értesülünk, vármegyénkben is erős akcióra készül. E mozgalom támogatására mi is felhívjuk közönség-

günket, mert a sorsjáték sikerétől függ az, hogy a Petőfi-házat a Petőfi-Társaság mielőbb átadhassa rendeltetésének. Az egy koronás sorsjegyek megrendelhetők a társaságnak Budapest, IX., Boráros-tér 2 sz. alatt lévő irodájában.

A kóbor cigányok megrendszabályozása. Az O. M. G. E. fölterjesztést intézett a belügyminiszterhez a kóbor cigányok megrendszabályozása tárgyában. A fölterjesztés tüzetesen foglalkozik azon körülményekkel, melyek a cigányok garázdálkodásai következtében elsősorban a gazdaközönseget sújtják. A fölterjesztés rámutat a megrendszabályozás módjaira is, ilyenekül jelölve a lótarítás megvonását s a kóbor cigányok helyhez való kötését. Végül kéri a belügyminisztert, hogy a kérdést mielőbb rendezze.

Eladó vadászfelszerelés. Jó karban levő teljes vadászfelszerelés 80 koronáért kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok beszerezhetők SZABÓ GUSZTÁV órák, ékszerész és látszerész üzletében Szatmár, Attila-utca.

Hirdetmény.

A Kossuth-kerti jégpálya HASZONBÉRBE KIADÓ.

Tisztelettel

özv. **Demkő Jánosné**

Hangszer üzlet!

Szalai Simon

hangszer és zongorakészítő s hangoló

Szatmár, Kazinczy-u. 14. Guttman-palota.

Üzlet átvétel. A Néhma Lajos Józser kávéüzletét átvette **Benkő Sándor**, kinek előzőképessége és szakképzettsége biztosítja a vevő közönseget. 10—12%-al olcsóbban szerelhetjük be kávé szükségletünket mint bárhol.

Aki szép és olcsó karácsonyi vagy újévi ajándékot óhajt vásárolni, az menjen el a színházzal szemben lévő óra és ékszer üzletbe, mert ott találja a legdusabb és legolcsóbb választékot valódi arany és ezüst ékszerekben, mindennemű zseb és fali órákban. Tisztelettel **Kepes Dávid mű-órás és ékszerész, Szatmáron a színházzal szemben.**

Kötelessük könyveinket Gárdos Ferencz

könyvkötészetében Szatmár, Kazinczy-utca 6-ik szám, hol izléses és esinos munkát gyorsan és jutányosan készíttetnek.

Özv. Lauf Józsefné és Fia szobafestő Szatmár, József kir. herceg-u. 14. sz

35 év óta fennálló üzlet.

Elvállal szoba és templomfestést, tapétázást, mázolást és minden e szakba vágó munka gyorsan és pontosan való elkészítését olcsó árák mellett. Szives pártfogást kér özv. *Lauf Józsefné és Fia*.

Aki jó bort szeret inni, keresse fel a HUNGÁRIÁT. Egy liter must házhoz 28 krajczár. Kiemelendő még a többek közt egy palaczk saját töltésű bor Hungária gyöngye cím alatt 50 krajczár.

Aki egy jó varrógépet óhajt venni, az forduljon teljes bizalommal Hammer Ignácz műszerészhez Szatmár, Battyhányi-utca 1-ső sz., mert mint értesültünk, megszerezte a világhírű „Pfaff” gépek egyedüli képviselőt és ez maga is már a legnagyobb biztosítékot nyújtja arra, hogy egy kitűnő varrógépet kap az, aki nála szerezi be ezen cikkekben a szükségletét.

Makóczy Géza papi és polgári szabó

Szatmár, Eötvös-utca 4/a. sz.

Ajánlja a főt. lelkész urak szives figyelmébe modern szabó műhelyét, hol is mindennemű reverendákat és papi öltönyöket a legnagyobb pontossággal és jutányos árák mellett készílnék.

Tisztelettel

Makóczy Géza, sekrestyés.

Weisz Zoltán modern könyv-zenemű- és papirkereskedését a Gutman-palota sarokhelyiségében, fényesen berendezve, megnyitotta!

Munkatárs: **Vlázats Vincze.**

Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

Nyilttér.*)

NYILATKOZAT.

Alantírott ezennel kinyilatkoztatom, hogy azon esemben, ha a csanádosi körjegyzői állást elnyerem, többeknek tett azon ígéretemet, hogy a rom. kath. hitre álltérak, magaméá teszem és a választás napjától számítandó egy év leforgása alatt adott szavamat beváltom. Mivől is kiadtam ezen sajátkezüleg aláírt nyilatkozatomat.

Feny, 1894. június 28-án.

SZABÓ DEZSŐ,
h. körjegyző.

Főt. dr. **Csánk István** pleb. urnak.

*) E rovat alatt közlöttekért nem felelős a szerk.

Szálloda, étterem és kávéház megnyitás! ..

Értesitem Szatmár város és vidéke m. t. közönseget, hogy a

„Károlyi-Szállodát”

átvettem

és azt szeptember 5-én megnyitottam. Felhívom a m. t. közönseget b. figyelmét az ujonnan átalakított és fényesen berendezett **kávéházra**, hol is kitűnő tekeasztalokról gondoskodtam. — Izletes ételek, szakszerűen kezelt borok és mindig frissen csapolt sör, a nap bármely szakában kapható, nemkülönben kitűnő zónareggeliek.

Havi abonensek elfogadtatnak.

Elvállalok **lakodalmakat és társasvacsorákat.** — Társaságok részére külön helyiségekkel (schambrésziparé) rendelkezem. — A m. t. közönseget szives pártfogását kérve,

kitűnő tisztelettel:

Márkus Sándor,
vendéglős.

Kitűnő tekepálya!

Értesítés. Értesítem a m. t. közönséget, hogy ház, birtok, üzlet és lakásközvetítő irodámat Várdomb-utczába, az izr. templommal szemben helyeztem át. **Zichermann Mór**

Hölgyek figyelmébe!

Több évi külföldi tanulmányaim, tapasztalataim és gyakorlataim után hazajöttem és szülővárosomban **Széchenyi-utca 14. számú házban** (Árpád-utca sarkán) angol és franczia

női felsőruha divattermemet

megnyitottam. A nagyrabecsült hölgyek szíves pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Bánk Lőrincz,

a berlini szabásztani akadémián kiképzett okl. szabász

Ellenbógen Tóbiásné

első szatmári petroleum szállító

Kazinczy-utca 17. szám

Tisztelettel hozom a m. t. közönség szíves tudomására, hogy évek óta fennálló

petroleum szállító

üzletemet **Kazinczy-u. 17. sz.**, a zárdával szembe levő bolthelyiségbe **helyeztem át**, ezek folytán kérem petroleum szükségletét nálam beszerezni, ahol a legfinomabb **császárolaajtól kezdve a legolcsóbb minőségű petroleumig**, minden versenyt kizáró **olcsó árban** nálam beszerezhető. — 5 literes kannát **díjmentesen** kölcsönzők. — Minden megrendelést pontosan, saját fogatommal **házhoz szállítok**. Kisebbséggel megrendeléseket is eszközölök. — Kiváló tisztelettel:

Ellenbógen Tóbiásné,

petroleum szállító.

Napi árak. — Telefon 164.

Elsőrendű porosz kőszén és vágott tűzifa

valamint

**I. rendű bükkhasábfa,
I. rendű gyertyánfa,
I. rendű cserfa,
I. rendű tölgyfa,**

vastag hántott vargafa,
többféle dorongfa kapható

Fischer Herman

fakereskedőnél Szatmár,

Báthory-utca 10. sz. Telefon 122.

Raktárak: a lakásnál, a Szentvéri és máv. állomásnál.

Bakos és Papp

épület- és műtákosok SZATMÁR, Kazinczy-utca 28. sz.

Ajánljuk a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

lakatos-műhelyünket

a m. t. közönség szíves figyelmébe, hol is a legszolidabb árak mellett készítettünk mindennemű épületvasalásokat, modern vasrácokat, kapukat, ajtókat, sírkerítéseket, esinos kivitelű takarék-tűzhelyeket és modern kivitelű vasbélégyzőket.

Különös gondot fordítunk kutfelszerelésekre és mindennemű javításokra.

HORVAY és SZABÓ

festők Szatmár, Kinizsy-u. 29.

Elvállalnak szobafestést, mázolást, czim- és czimer-festést, valamint aranyozást és tapétázást. Templom festéseket minden stílusban.

:: :: Üveg czimtablák készítése :: ::

Automobilok és 3 kerekű triciklik.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

HALLÓ!

MEGNYILT A KARÁCSONYI ÉS UJÉVI VÁSÁR A

HALLÓ!

SZATMÁRI BAZÁRBAN

KAZINCZY-UTCA 10. SZÁM ALATT, ahol kifogyhatatlan választékban kaphatók: játék, emléktárgyak, fonografok, üveg, porcellán, alpaca, diszmuáruk, pénztárcák, zsebkések, aczélevőeszközök, fonografok és grammofonok és ezekhez lemezek. — A legújabb műöntvények valódi ezüst platírozással, u. m.: tintatartók, diszórák, hamutartók, gyümölcs-állványok, china-ezüst árukban órák, hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban mindennemű disztárgyak. — A legszolidabb szabott árak, pontos kiszolgálás. — Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek. — Szíves pártfogást kér

BLATNICZKY ISTVÁN SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. szám alatt.

MÉRSÉKELTEN SZOLID SZABOTT ÁRAK!

Orfias választék francia hátkában.

PAPP IMRE, SZATMÁR

ÉPÜLET ÉS MÜBUTOR-ASZTALOS, MÁTYÁS KIRÁLY-UTCZA 41.

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

ÉPÜLET ÉS BUTOR

ASZTALOS-MŰHELYÉT

a m. t. megrendelő közönség szíves figyelmébe.

Tartós munka, pontos és szolid kiszolgálás.